

Megújult a Szatmári Irgalmas Nővérek végső nyughelye a Fehértói temetőben

Az 1886. szeptember elsején átadott Érseki Leánynevelő Intézet épületében jelenleg működő Nagyboldogasszony Kéttannyelvű Katolikus Iskola vezetése fontosnak tartotta, hogy az évtizedek óta elhanyagolt sírkertet – a közelgő Mindenszentek ünnepére kitararítsa. Az iskola 9. és 10. osztályos tanulói és az intézmény karbantartói tettek eleget a nemes feladatnak. A munka másik aktualitását az adta, hogy a Zárda első főnöknője halálának századik évfordulója közeleg. Udvardy Mária Dominika 1916. január 3-án hunyt el. Ő volt a sírkert első „lakója”. Mellette még nyolc szerzetes társa nyugszik. A főnöknő életútját a kiváló helytörténeti kutató Sugárné Konczek Aranka Jász történelmi arcképcsarnok című munkájából ismerhetjük meg.

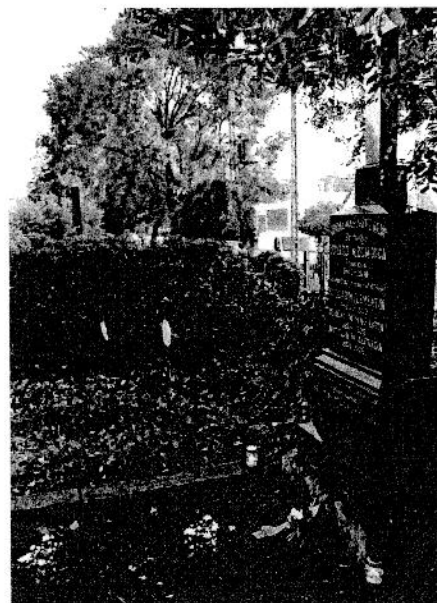
„Udvardy Mária Dominika az Érseki Leánynevelő Intézet első főnöknője Karloviczon született 1849-ben. Szülőhelyétől távol tanult. Szatmáron a Páli Szt. Vincéről nevezett Irgalmasrend tagjaként tett fogadalmat, hogy ahová az isteni gondviselés számára munkateret – óvodába, neveldebe vagy iskolába – jelöl ki, vállalja a Szt. Vince szellemében való nevelést.

Fogadalmához híven jött Jászberénybe, ahogy annak idején a plébánia naplójába bejegyezték 1886. augusztus 24-én vonult be délelőtt 10 órakor az első

három apáca a Szatmár tartománybeli Szt. Vince leányai közül, Udvardy Dominika főnöknő, Jurmanovits Katalin óvónő, Nagy Franciska tanítónő, az akkor létesült Érseki Leánynevelő Intézetbe (Zárda). Az intézet az alapító kisapponyi Bartalkovich Béla egri érsek, majd megvalósító utódja, dr. Samassa József azért létesítette, hogy a jász nép leányai vallásos szellemben neveltessenek, s a kornak megfelelő műveltséget megszerezhessek. Az alapítók épületet, tárgyi feltételeket biztosítottak. Az 1886. szeptember 30-án rendeltetésének átadott intézetben óvoda, 6 osztályos elemi iskola, 4 osztályos felsőbb leányiskola megszervezése, a nevelés, a tanítás, a tanulók ellátása Udvardy Dominika irgalmas nővére és a vele együtt jött rendtársnőire várt. Ők voltak a több mint 60 évig működő jászberényi rendház alapítói. A főnöknő vezetésével, hivatásuknak megfelelően alapozták meg az intézetben folyó nevelőmunkát.

Udvardy Dominika főnöknő teljes munkásságot élt. A vallást, a tanügyet szolgálta. A gyermekek részéről sok-sok szeretetet kapott, a szerzetesnő pályának jámbor békéje vette körül. Tisztelet, szereték, ünnepi alkalmakkor emberi nagyságát, mun-

kásságát méltató versekkel köszöntötték. Halála alkalmával méltán hagyta ránk a soros barát a Szt. Ferenc-rend háztörténetében többek között, hogy »50 évig szolgált buzgón az Úrnak szent hivatásában, s ezidő alatt 29 évig volt a jászberényi rendháznak főnöknője, lelki leányainak szeretetteljes, jámbor életű és bölcs vezetője, tanítványainak fardhatatlan, jóságos mestere.«

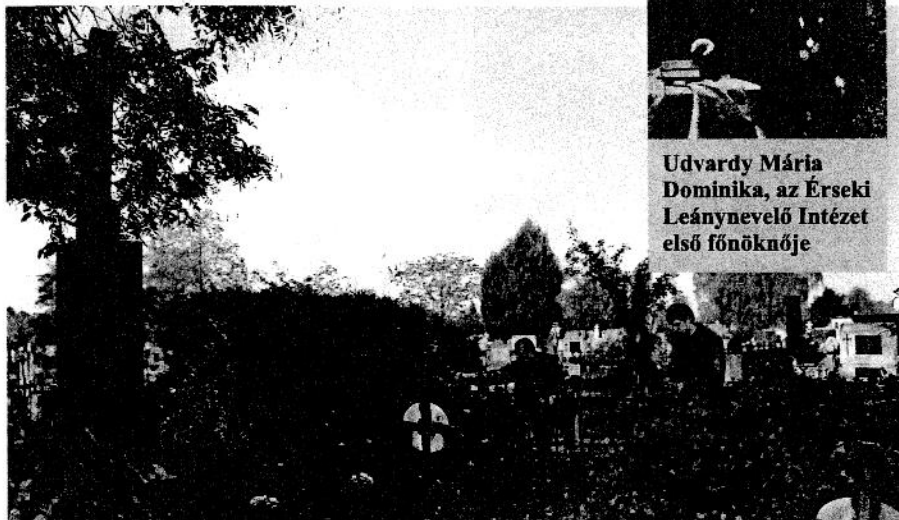

A megtisztított sírkert

(Fotó: Faragó László)

A megtisztított sírkerttel szemben egy borostyánnal vastagon benőtt kriptá található. Az agresszív tulajdonságú növényzet miatt már csak sejteni lehet, hogy kik nyugszanak a kölapok alatt. Nehezen olvasható, hogy a Zárda egykori lakói az elhaltak. Ami bizony megállapítható, az a születési dátumuk: 1885 és 1860. A sírhelyet édesanyja halála után Koncz Menyhért plébános alakította ki. A sírkereszten a felirat: Thobler Rozália 1818-1898. Koncz Menyhért plébános nemes cselekedetei a korabeli feljegyzésekből ismert. Nevéhez fűződik az az esemény is, hogy 1885. május 31-én áldotta meg a Zárda alapkövét és az építés folyamatát is felügyelte. Reméljük, hogy a tavaszi hónapokban ez a nyughely is megújul.

Faragó László

Munka a sírkertben

Udvardy Mária Dominika, az Érseki Leánynevelő Intézet első főnöknője

(Fotó: Faragó László)